

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENYS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LOPEZ, EDITOR

(Antiga casa L. López-Bernagui)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MÍD, NÚM. 20, BOTIGAL DEL JULIOL DE BARCELONA. TELÉFONO 4115.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Espanya, pessetes 150.—Estranger, 250.—

ADAGIS DEL TEMPS

«A l'estiu, tota cuca viu»

Una flama en mig de l'ombra

L'Assamblea dels parlamentaris catalans ha encès una flama en mig de l'ombra espessa de l'Espanya present. Catalunya, novament, afirma la seva personalitat vigorosa i la seva voluntat de poble viu. Mentre tota Espanya calla i permanece quieta entre la por i la il·lusió, Catalunya s'alça, parla i es posa en camí, convidant les altres terres espanyoles a seguir-la.

En l'hora de la gran crisi, Catalunya assenyala una orientació salvadora. Adoptaran aquesta orientació les regions espanyoles? El moment és decisiu. En realitat, la solució que ofereix Catalunya a Espanya és la única que pot salvar l'Estat, tot transformant-lo. Si la solució catalana no és adoptada, la descomposició de l'Estat serà cada dia més profunda i les convulsions violentes sobrevindran més aviat o més tard. Podem dir que l'acció que emprèn Catalunya és la darrera provatura per a resoldre el problema d'Espanya pel camí pacífic d'una reforma constitucional.

Catalunya parla, Catalunya camina. Si les altres terres de la península segueixen callades i quietes, entre la por i la il·lusió, caldrà dir que la situació de Catalunya és la tràgica situació d'un còs viu en companyia de cadavres.

Kerenski La senyora de Tous

Així, Kerenski, com se diu Napoleón, o Alexandre, o Carnot, verticalment. La virtualitat de la revolució russa es projecta en la gran deslliurança popular acomplida i en aquest home cimbal que domina tot l'espectacle moscovita. Perquè encara que apareixi l'home viu que aconseguí la coordinació i enfortiment de la vida nacional, En Kerenski representarà la màxima visió, la suprema voluntat, la transfiguració heroica, quelcom així com la flama del Esperit Sant de la Revolució planant damunt de les multituds il·luminades.

Quan s'iniciaren a Rússia les corrents pacifistes, nosaltres escrivíem, estaven convertint la revolució en una revolució conservadora. Volien assegurar lo guanyat desentenant-se de tota solidaritat amb els al·liats seus, adversaris de la tirania alemanya. I deiem més: que el Zar, imposant una fraternitat eslava i accentuant la de les democracies europees, realitzava una acció més revolucionaria, en les seves relacions humanes, que la del Comitè d'obriers i soldats.

En Kerenski ha romput la repugnancia que sentien els russos a donar a la seva acció un sentit universalista, incorporant a la revolució triomfant, ja constituïda, del seu poble, l'esperit jacobí de la revolució francesa. Rússia, per ell es redreça contra els reis, estenen a l'Alemanya el desig d'una transformació democrática. Perquè la fórmula de una guerra sense anexionis ni indemnitzacions perdura, i aixís la guerra pren un aire d'idealisme, una puresa revolucionaria supra-humana. Es la nova fe revolucionaria.

No per la terra, sinó pel cel, no pels bens materials, sinó pels guanyis religiosos lluitaren els homes antics, per Alah, els alarbs, per Crist els cristians, pel dogma els catòlics i pel lliure examen els luterans. Ara es lluita per la democracia. La conversió a les guerres era la finalitat de les guerres; la conversió a la llibertat és la de la guerra que fan els al·liats. Els Estats Units l'imposen amb el seny de la seva organització tradicional; Rússia amb l'impetuositat de lo que comença. I així Kerenski completa an En Wilson.

Kerenski s'incorporarà a l'història amb la força del geni aparegut inesperadament. És el Messies de la guerra, sorgit no d'un gabinet, ni d'un parlament, ni d'un estat major, sinó d'unes convulsions entranyes populars. Seu és l'alçament bel·licós del poble rus, seva l'organització vibradora de l'exèrcit, seva l'ofensiva d'aquests dies victoriosos. Al cap d'un segle, Rússia, cantant *La Marsellesa*, els seus exèrcits retornen a Europa i a França, lo que els granaders napoleònics li portaren.

Avui, en el meu despatx he penjat, agnollat el cor, el retrat d'En Kerenski.

PARADOX

Aquest número ha sigut revisat per la censura

La lista de lo que no podem parlar és tan llarga, que preferim, d'acord amb lo que prometèrem la setmana passada, entretenir-nos explicant contes.

Comencem. Era la senyora de Tous una donya Paula que estava tan orgullosa dels seus pergamins i de ses riqueses immenses, que ni el rei li era bon moço.

Semblant-li que el seu or no s'havia de acabar mai, malgastava els diners en frivoltats tontes. Menjava cervellets de canari, ronnyons d'ostra i pa de pessic a tot drap. Vestia les teles més cares i fins les tovalloles de rentar-se la cara estaven forrades en ses dues cares de satí de seda plé de brodats d'or. Al fons de cada vas de vi que bevia hi posava un brillant que s'empassava, perquè el vi li sortís més car.

Per a dues o tres caceres que organitzava cada any a les *Fònts de can Milà* o a la *Tossa de Montbuy*, tenia, tractats a còs de príncep, més de doscents goços, una grossa de falcons, vint cavalls i un perdigot molt cantador. En res planyia res, i del castell de Tous podia ben dir-se que era a *can abundancia*.

Tot en aquest món té fi i quan menys s'ho creia donya Paula va passar comptes i va trobar-se sense una malla. Els proveïdors de canaris van negar-se a servir-la i ni la tenda del cantó va fiar-li mitja dotzena d'arengades.

Va despatxar tot el servei, va llençar al carrer a totes les bestioles, va deslar els seus vestits i amb els tres xavos que li quedaven va comprar-se un pa moreno de nou lliures. Tenia dos sacs de nous i el seu primer menjar de senyora que ha vingut a menys, consistí en pa i nous.

La Paula quedà sorpresa trobant tan gustosa aquella menja. Un dia va tirar sobre la llesca de pa quatre gotes d'oli i aquell pa amanit barrejat amb les saboroses nous, va semblar-li un menjar del cel mil voltes més agradable que els cervellets de canari.

Allavors la ex donya Paula caigué del seu burro; comprengué el greu erro que li havia fet cometre la seva tonta vanitat i exclamà, plorant amargament:

—Si jo hagués sabut que era tan bò pa i nous, encara fora senyora de Tous. I veu's-ho-aquí.

JEPH DE JESPU

El juliol i l'agost

HEM celebrat, amic lector, una entrevista amb un rendista amable que tot sovint trobem al tramvia. I el nostre company tramviari ens ha dit coses tant interessants, al menys, com les que acostumen a dir als periodistes els personatges alts, mitjans i menuts que son entrevistats sobre qualsevol problema d'actualitat. D'altra banda, en aquests temps de previa censura, la celebració d'intervius inofensives és un recurs per

a evitar que el llapis vermell inutilitzi les nostres proses.

—I doncs, senyor Josep, —hem preguntat al nostre amic rendista, mentre el tramvia corria ràpid— ¿què li sembla a vostè això de la revolució?

El senyor Josep no es va fer pregar gens per a dir-nos, amb tota franquesa, les seves interessants opinions. (Aquest caràcter assequible distingeix els senyors Joseps rendistes dels senyors Esteves botiguers. Els senyors Esteves són reservats i estalvien les paraules, com si fossin pessetes).

—Crec—ha dit amb ferma convicció el senyor Josep—que si podem passar amb pau i tranquil·litat el mes de juliol, podem donar el perill per desaparegut. Les revolucions d'estiu sempre són pel juliol. Vostè, que coneix l'història, ho sabrà millor que jo. La calor fa bullir les sangs, i les sangs quan bullen porten tot sovint trasbalsos de aquells que fan baixar els valors a la Borsa. L'estiu és un enemic de la pau pública i de l'ordre. Al món no hi haurà res segur fins que l'estiu sigui suprimit. Per més que suprimint el mes de juliol ja n'hauria prou.

—Però és el cas, senyor Josep, que la seva teoria sobre els trasbalsos del juliol, teoria que ja ens han explicat una pila de periodics, té un punt feble. Si és la calor la culpable de les revolucions, el mes d'agost hauria d'esser més revolucionari que el mes de juliol.

—Oh, no ho cregui pas! L'agost és més calorós que el juliol, ben cert. Però la calor del juliol és enverinada. És una calor subversiva, que troba el còs de l'home ple de energies i que li fa bullir les sangs. La calor de l'agost, tot essent més forta, és més mansa. De tant bullir, la sang s'espesseix. El juliol excita a les sedicions. L'agost convida a jaure. Amés, per l'agost venen les figures. I les figures són una fruita completament pacífica i antirrevolucionaria. Miri pot fer la prova qualsevol dia. Agafi el més furiat revolucionari, encare que sigui rus, i faci-li pendre vuit dies seguits, per esmorçar, la patriarcal xicra de xocolata sucada amb pa torrat i seguida de un vas d'aigua fresca. I ja veurà com el revolucionari es tornarà més pacífic que un servidor de vostè...

Així parlà el senyor Josep.

FULMEN

EL LLEÓ CORONAT

El vell lleó dormita sobre els marcits llorès: pot-ser, somniant evoca pretèrita grandesa; que'l vell lleó, de jove, lluitava amb altesa sa esplendida corona de rei, mòns a través. Avui d'aquella gloria no'n té més que'l record tristament solitari roman en sa vellesa; ni un rastre en ell perdura de sa antiga bravesa, i el seu repòs sembla l'adormiment d'un mort. Una àliga imperial, d'alcada gegantina, sobre son cap revola, i els pèls de la crinera a picoteigs li arrenca, jogant insolentment; i el vell lleó, que tan soperb fou anys enrera, és insensible avui? qui sab! No s'endevina si els ulls clou de temensa o dorm d'agotament.

MARIO TORRE FRANCÉS

Periodismo canalla

EL dia de San Pedro, si no recuerdo mal, se celebró la corrida de toros, que cada año organiza la Asociación de la Prensa de esta ciudad. Con tal motivo, iba a dar un horroso vupuleo a la susodicha Asociación y a ese periodismo pirático, que explota la mina inagotable de la estupidez nacional y que llena columnas y más columnas con las reñenas de la sangrienta y asquerosa fiesta. Pero, he pensado que los periodistas estamos ya bastante desacreditados, y que vale más arremeter contra los toreros. Al fin y al cabo, los toreros son gente sin dignidad, que está acostumbrada a oírse todo, y que nunca execraremos suficientemente. Duro, pues, ahí que no duele.

Sin embargo, no quiero dejar de formular mi protesta contra la mal llamada corrida

de la prensa. Yo no pertenezco a la Asociación. Pero, soy periodista, y me sabría mal que cualquiera pudiera creer que yo estoy conforme con la pernicioso flamenca, con la costumbre de organizar corridas y otras barbaridades por el estilo. Para que nadie abrigue dudas sobre el particular, dejé plantada y clavada aquí esta protesta. La corrida de la prensa no es la corrida de la prensa. Es, a lo sumo, la corrida de parte de la prensa. Y no hay que decir que si sólo lo es de parte, lo es de la peor. Y así debiera llamarse corrida de la mala prensa o de la prensa mala.

Los periodistas que nos estimamos en algo, somos completamente ajenos a esos circenses. Para nosotros el toreo no es un arte ni una ciencia. Es, a lo más, un juego aburrido y ruin, el acoso de una bestia que muere víctima de agresiones innobles y de traiciones. Así que llamar sabios y artistas a los toreros, nos parece una herejía y una enormidad. Sabios y artistas esos goffos, esos ex-limpiabotas, esos piojos resucitados, esos cáncanos en traje de luces? ¿Se necesita tупé! Si Joselito es sabio ¿qué será Turro? Pero ¡si un mal reporter necesita más sabiduría y más ingenio, que diez buenos toreros!

Sólo en un pueblo que muere de anemia cerebral se comprenden esa sustitución de valores y esa idolatría. Cuanto más salvaje es una tribu, más groseras divinidades tiene. Sólo una turba de gallinas o de capones puede admirar a un Gallo. Sólo en un país sin virilidad pueden triunfar esos sinvergüenzas. Que vayan a Alemania, a Francia, a Inglaterra. A ver para qué sirven. A ver de qué trabajo decente son capaces. ¿Que se juegan la vida? Aunque eso fuera verdad ¿qué? Hay que jugarse la vida por algo grande, por la patria, por la humanidad. ¿Qué hacen esos valientes en los momentos de aprieto nacional? ¿Qué hacían el año 98? ¿Por qué no juntaban sus cuadrillas, formaban un ejército y se iban a estoquear a los yanquis? ¿Por qué no se van ahora a lidiar a los moros? El valor de esos mamarrachos es pura fachenda, puro postín. Es un valor sevillano, falso como un duro idem. Lo mismo que su arte. Cuatro posturas, cuatro jeribeques. Y allá van seis mil pesetas.

¿Y esa gente quiere alternar con nosotros, quiere codearse con la prensa? ¿Por quién nos han tomado? ¿Es que se han figurado que todos los periodistas somos como los imbéciles folicularios que hacen las revistas de toros? Antes le daba yo la mano a un leproso que a un estoqueador de reses bravas. ¿Que os habéis creído, analfabestias, como os diría Rusiñol? ¿Que os habéis creído, que porque va a lo mejor algún idiota a retrataros o a haceros una interviu, sois ya personajes?

Y no nos reconvenga nadie, porque tratamos a la gente de coleta con tanta dureza. Los toreros son nuestro baldón. Por ellos no se nos respeta, no se nos toma en serio en ninguna parte. Ellos son los que degradan a España, los que embrutecen al pueblo, los que nos le han hecho el alma más dura, más dura que esas peladillas de Arenys que no hay Dios que parta con los dientes. Ellos fueron los vencidos en Cavite y en Santiago. El maestro prusiano ganó la guerra del 70; el torero andaluz perdió la del 98.

En España hay que hacer un presidio para los toreros y otro para los que los admiran y festejan. El día de San Pedro, después de celebrada la corrida, un pollo litri gritaba en un café: «Belmonte es el desmigüe, pero el Gallo es la revolución.» ¿La revolución? ¡Canalla! La revolución va a echar por los aires las tripas amarillas de esa calabaza que tienes por cabeza. La revolución va a acabar con la afición a mortérazos. El domingo, apareció en la plaza, durante la corrida, un letrero que decía: «La afición pide a Celita y a Vázquez.» ¿Y no pide pan? ¿Y no pide trabajo? ¿Y no pide cultura? Pero lo más grave es lo que me contaba, el otro día, Camba. En Madrid, me decía, va usted a ver a Pérez de Ayala o a Romero de Torres, pregunta por ellos en su casa, y le contestan que están velando a Belmonte, que acaba de sufrir una cogida en tal plaza, etc. Esto ya es el desfandangamiento, el despi...rramiento y la desco...nación.

ANGEL SAMBLANCAT

Santa Teodora i la "gente bien"

Al teatre de «Novedades», la companyia d'En Martínez Sierra estrenà dissabte passat una adaptació de la comèdia d'En Moreto, *La adúltera penitente*. Té aquesta obra, com a únic argument i objecte les incidències de la vida de Santa Teodora.

L'obra obtingué, la nit de l'estrena i en les dugues representacions del diumenge, un èxit molt falaguer.

Però arriba la nit del dilluns en que havia de judicar-la el públic d'abonó, el públic de moda, las niñas bien i desseguida, tota aquella gent demostrà, volguent manifestar un trop de zèle ridícol, la seva manca de coneixements religiosos, la seva absoluta ignorància. De la vida de Santa Teodora, no'n savien un borrall. Així, deixant en banda totes les meravelles artístiques i literàries que tanca la representació de l'obra i que ja comprenem que no estan al seu alcanç, tota aquella gente bien no sapigué comprendre i recollir la veritat fidel i respectuosa amb que el material devot havia sigut tractat pel clàssic i sostingut pel adaptador.

I, precisament protestaren o intentaren protestar de tot allò que, en l'obra, és veritat pura tan sols atenuada en l'expressió i que l'Església no sols ha acceptada i admesa, sinó publicada i propagada.

Sembla mentida que gent que tan presum de sentiments religiosos i que tants escarafalls fa davant de lo que, a son criteri mesquí (repudiador de l'art i protector de les immoralitats del cine) els hi sembla pecaminós, no tingui la més minça idea de les vides dels sants i, concretant-nos al cas present, no sàpiga que en *La adúltera penitente* i en lo que's refereix a l'episodi del nen quina paternitat se li atribueix per una moza de partido despitada, no ha fet més que seguir la vida de la santa en tota sa veritat! ¿Que no han llegit el *Año Cristiano*, ells que tant presumen? Allà llegiran en el volum corresponent al Setembre (dia 11) les següents paraules que traduí:

«Instigà el dimoni a una noia que la veié i cregué que era home per a que se'n enamorés i li fes la sollicitud de pecat; i com no trobés entrada per lo que volia i fos abrusada del foc infernal de la concupiscència, va juntar-se amb un altre passatger dels que hi havia an allí i d'ell concebí i creixent-li el ventre (creixent-li el ventre, señoritas bien!) i essent preguntada de qui havia concebut, digué que del pare Teodor...» i més endavant! «i després que part aquella dona, dugueren el nen que havia parit al Monestir» (pàgina 239).

Però les señoritas del abonó no saben llegir ni saben de res. Si sapiguessin elles o els seus algunes coses i una sensible desgracia ocorreguda a l'eminent actriu senyora Bercena no els hagués privat de veure el darrer acte de l'obra, haurien vist que precisament està en aquesta, salvada de tot perill i violència, la situació perillosa de donar-se la comunitat dels pares del veritable sexe de Teodora, i que'ls pares agustins Centeno, de Rojas, autors de les vides de Sants compilades en el *Año Cristiano*, expliquen així textualment:

«Convocó a los monjes, llevólos a la celda en donde estaba el santo cuerpo y vieron que era mujer y no hombre (pàg. 240)».

¿Que haurien dit les senyoretetes de la moda si s'hagués plasticitat aquest moment del *Año Cristiano*?

Les pobres gentes que sempre figuren els peus a la galleda, no haurien dit res perquè no saben de res.

Amb dir que LA CAMPANA sab més de religió que elles està dit tot.

SONATA XXI

VEUREM què n'haurà sortit de l'Assamblea de parlamentaris catalans, jo hi tinc posades moltes esperances, però com que diu que a la esperança se la va menjar un burro...

De totes maneres bò és començar i encara seria millor si además de començar se fés sense demanar permís. Servidor troba que per reunir-se els representants del poble no han de demanar permís ni autorització a ningú. Servidor troba que si al senyor Matos se li acut enviar-hi un delegat l'haurien de treure, no a coces, perquè ell no hi té cap culpa, sinó de la millor manera possible, la puntada moral ja la rebria el senyor Matos.

«No sé si enviar-hi delegat o no». Aquesta frase és digna realment d'un governador civil nomenat per En Dato.

I qui és vostè, ceba! per enviar delegats a una assamblea com aquesta? Què se'n hi donarà del seu delegat a En Marçal Domingo, a En Cambó o a En Lerroux; bo-rinot! Se riuen de vostè i de tots els delegats. Ah, i sinó se'n riguessin no serien ningú, perquè hi han coses que fan fàstic, que no poden pendre's en serió sinó que s'han de mirar fument-se'n.

Si com sembla cert, per unanimitat o per majoria, de l'Assamblea n'ha sortit clarament, estridentment la exigència rodona, seca, de l'autonomia de Catalunya, d'una reunió de Corts Constituents de l'Estat, felicitem-nos-en. Que el govern no accedeix.

Aleshores a la reunió tots els parlamentaris espanyols, Catalunya fora el senyor Ulled, els espera amb els braços oberts.

I ara que dic del senyor Ulled, quan va sentir que En Mir i Miró parlava de república catalana, feu un bot com si li burxessin el cul. Pobre Ulled! D'on ets tu? De la Sibèria? Vaja, ex-joven i ex-rebelde, que quan eres estudiant diguessis no barbaritats com té pensaves sinó bestieses, passi, però ara ja ets massa gran. Tan tu com jo ja tenim pèls blancs al cap, no vulguis fer creure al públic que en tens de negres a les orelles.

No, Pepe, no. Arrepenteix-te i no t'exposis a cap més rambatxa de don Alexandre.

I res més amics. Sembla que els russos peguen altra volta. Sembla que a la Xina ja no hi ha república. Ara que dic de la Xina. Escolteu:

Tchonet-Chian-Pan; Leint-Cheu-Chong; Wang-Niu-Cheu; Liang-Toutun; Liu-Tiu-Chen; Hus-Hip-Hep; etc.

Què vos penseu que és això? Broma? No. El nou ministeri xinó.

Bevem.

MORITZ XII

Va de "cuento"?... va!...

En una vila de gran fama, —callem el nom, discret lector— sovint s'hi veien estranyeses que no li feien cap favor.

Ningú es prenía el viure en serió, per res s'armaven altercats, hi havia un crim cada vuit dies... en fi, la mar de atrocitats.

—Tot això és deu—deia la premsa, al punt llagat posant el dit,— a que els que fan d'amics del poble mai li han parlat a l'esperit.

Molta cultura de boquilla, molts clams de gloria i llibertat, però entre tant, van mantenint-lo embruït sempre i degradat.

En tot això, vingué que un dia, curts, a la cuenta, de dinés, els grans diaris resolgueren celebrar un acte que els en des.

—¿Que podem fer per moure al públic?— deien els chicos, capficats.

I daven voltes i més voltes als molts projectes presentats.

¿Pot-sé una tómbola amb bons premis, que els pescarem de tots cantons?

¿Pot-sé una festa amb balls i cine?

¿Pot-sé una juerga d'atraccions? Per fi— mireu si és ocurrencial— varen trobar que lo més bell

era una gran cursa de toros, amb tres espases de cartell.

—¿Que tal?... La premsa, fè anà al poble —tan atrassat, tan dat al mal— a la tristíssima academia de la barbarie nacional!...

Els que millor que ningú saben quin és el corc que la consum, portà a la gent a un espectacle que més que llum li dona fum!...

Doncs, així es feu. Els periodistes dugues setmanes van està tocant el bombo per la festa que's dava al poble soberà.

—Tot-hom als toros!—escrivien.— La premsa us crida! No hi falteu! Els vint o trenta rals que us queden en què milló us els gastareu?

Serà un portent!... Tres grans espases, toros amb banyes fins allà, i aquell floret de presidentes, i aquell desfile, a l'acabà!...

Comptem amb tu, poble magnànim!... Si als teus diaris fas un tort, és que no tens sang a les venes, és que no tens calor al cor!...

Naturalment, manson com sempre, el poble es va deixà embarcar i a la guardiola periodística qui sab el pico que hi va entrar.

Al donar compte de la festa, mai s'ha vist res més divertit... Com que l'efecte que's buscava s'havia a l'últim conseqüent!...

Es clà; als vuit dies, la gran premsa, quan ja el soroll hagué passat, tornà a tractà al poble de burro!... I... ve't-aquí el cuento acabat.

C. GUMA

FILOSOFIA D'ESTIU

L'home, el "taparrabos" i el transformisme

Aben segur que si En Darwin i els altres savis monistes haguessin tardat un xic més en assentar sa categòrica afirmació de que l'home vé del mico, avui, el parer d'aquells senyors seria diferent car, una més detinguda observació els hagués fet veure que'l ser humà és més aviat el producte seleccionat derivat de varies families animals que no de una sola.

L'atavisme i la llei de reversió són els principals puntals en que descansa l'estudi de l'origen de les especies, i per lo tant, si ens valem d'aquestes manifestacions per a averiguar el nostre origen, serem molt rucs si no arribem a la conclusió de que l'home, a més de venir del mico, descendeix directament d'altres varietats més o menys pintoresques. El llenguatge popular, que moltes vegades dona proves de gran saviesa, ja fa dies que classifica a l'humanitat, en homes rucs, homes porcs, homes mussols, etc.

Si vostre orgull de raça és tan exagerat que us faci posar en dubte la veritat d'aquestes apreciacions, solament puc aconsellar-vos que agafeu el tramvia de la Barceloneta i us presenteu a la platja.

Allí, sobre la sorra i a la vora del Mediterráneo veureu a l'home entregat en absolut a sos instints primitius. Per poc observadors que siguem no tardarem en descobrir l'origen de cada individu.

El ciutadà més seriós, el funcionari més auster i el noble més orgullós de sos pergamins, deixen amb la roba penjada en la caseta tota llur personalitat. Un cop despulats ja no són ningú; com per encantament desapareixen d'ells totes les distincions socials; se senten més besties que persones: el taparrabos obrant com una vareta màgica els torna per breus moments a la Naturala. Aleshores és quan l'antropòleg deu estar amatent.

Uns — la majoria — generalment llargs, prims i bon xic desquingillats, no més fent que cercar coses per a enfilarse; un arbre, una corda, un tauló una paret... Pujant, baixant, es posen de cap per a avall, fan tamborelles, mai estan quiets i marejen. Són molt sociables car sense conèixer-se s'apleguen a colles s'ajuden mutuament en llurs exercicis,

s'empaiten... i tot això ho fan sense enraonar, només rient i fent ganyotes. Aquests venen de mico.

Altres, més reposats, atents sempre a lo que passa a són vo! tant, encara no s'ajupen comencen a rascar! a sorra i vinga fer pous i més pous, lo qual evidencia clarament sa descendència del conill.

N'hi ha, que tan bon punt toquen la sorra amb els peus, arrenquen a córrer amb gran luxe de moviments i bufecs i sense mirar lo que tenen al davant o si fan mal an algú es tiren a l'aigua armant un grós temporal d'esquixos. Aquests no hi ha dupte que venen del *Carpincho*. Els qui mentres neden s'omplen seguidament la boca d'aigua i després la llencen en forma de raig, enlaire, és fàcil que tinguin parentiu amb la ballena.

Altres, tipus escardalencs de pell verdosa, s'arroceguen ensopits per terra i quan troben un lloc apropiat s'immovilitzen i es pasen hores i més hores de panxa al sol. Aquest segurament tenen sang de llangardaix.

An els que'ls dona per a colgar-se de sorra i no poden estar un moment sense enfonsar els braços o les cames a terra, se'ls troba una gran semblança amb el taup.

Faci's observar a l'home galapet, a l'home porc, a l'home goç, i a l'home cabra...

Jo conec un senyor calvo, rabaçut i ulls color d'oli, que quan s'ha posat el taparrabos i s'ha guarnit la cintura amb unes grosses carabasses, es col·loca a la vora mateix de l'aigua, i resta allí de peu dret com si fos víctima de fort ensopiment. Si un se li atansa ell gira el cap calmosament i no mira amb gran curiositat. Es aquest senyor, en fi, lo exemplar més notable de l'home pingüi.

Creç que amb aquests casos n'hi ha prou per a demostrar l'equívoc que pateixen els savis monistes a l'afirmar que tots els homes venim directament del mico, a l'ensemps que per a fer remarcar la meravellosa virtut del taparrabos, únic i veritable talismà que suprimeix la vanitat i ressucita an el home les pintoresques costums de sos avant-passats.

JOAQUIM BUIGAS

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 29 DE JUNY AL 5 DE JULIOL DE 1917

Per terra

Al front occidental, els anglesos s'han apoderat d'importants posicions a les immediacions de Lens i han entrat a Avion, població situada al sud d'aquella ciutat, la qual no pot trigar molt a caure. A la regió de l'Aisne i a la esquerra del Mosa, hi ha hagut alguns potents atacs dels alemanys, que solament han proporcionat a aquests menuts aventatges i un miler de presoners.

Al front oriental ha començat la gran ofensiva russa, la qual ha vingut a destruir les últimes esperances dels imperis centrals d'arribar a una pau per separat amb Rússia. El cop gros de l'ofensiva ha estat donat a la Galitzia. Els russos s'han apoderat de diverses poblacions situades en la direcció de Lemberg, han fet en tres dies més de 15,000 presoners i s'han apoderat de 40 canons. I tot indica que la victoriosa ofensiva continuarà.

Al front italià, alguns atacs parcials dels austriacs han permès an aquests fer uns pocs centenars de presoners.

Al front de Macedònia i al d'Asia, no s'ha produït cap fet important.

Per mar

El creuer francès *Kleber* s'ha enfonsat a l'Atlàntic, a causa d'haver topat amb una mina. Hi ha hagut uns 40 ofegats.

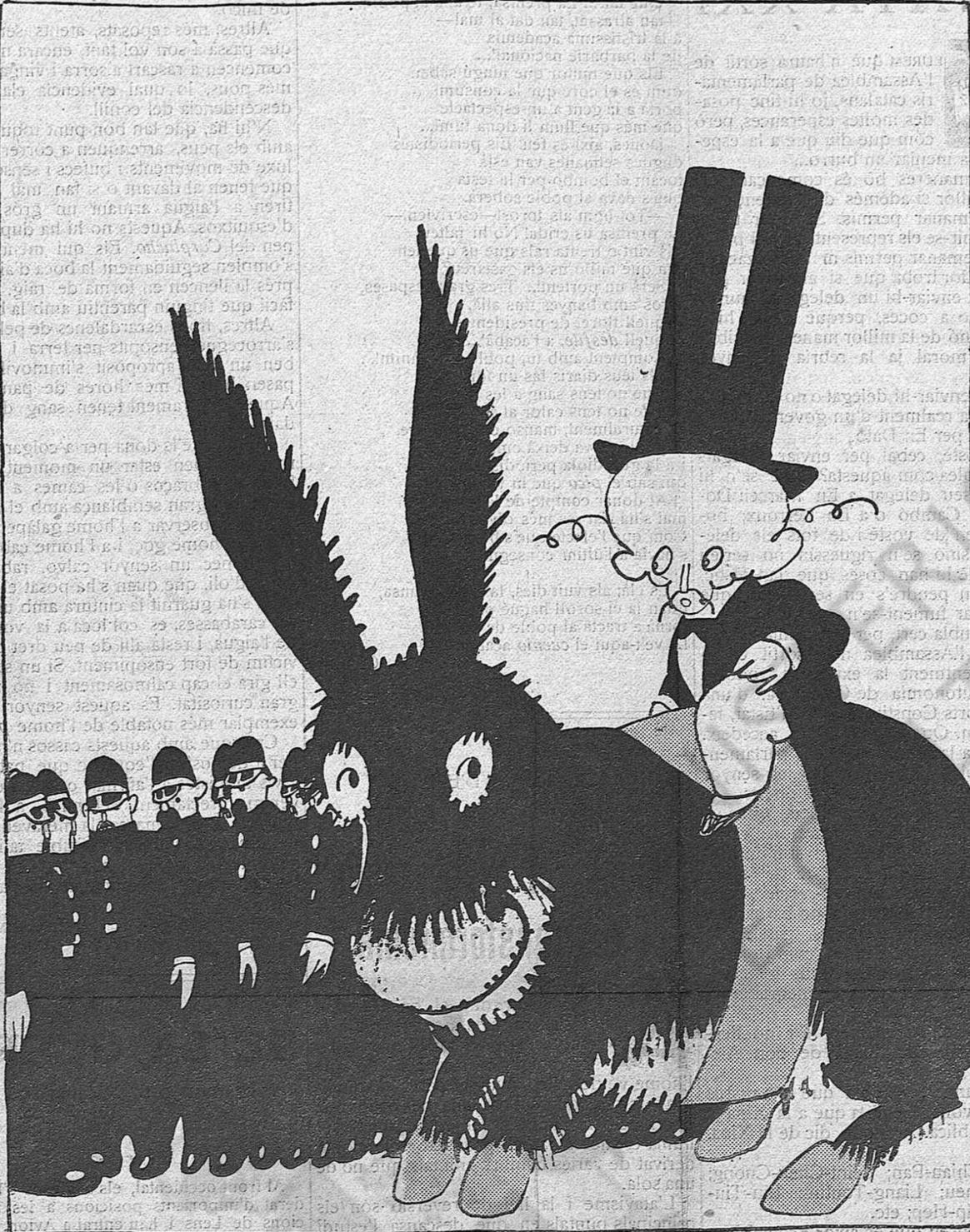
Per l'aire

Una esquadreta aèria alemanya ha volat per damunt la ciutat anglesa d'Harwick, causant la mort a vuit persones i ferint-ne 22.

Els danys materials han estat petits.

SPORTS D'ESTIU

El genet. — Sóool... Burro!... Sóool!...
 La bestia. — Però si no m'bellugo!...

REPICS

Madrid s'esverana molt al sol anunci de la reunió dels parlamentaris catalans. Tota la premsa reflexa aquest esverament. Aquesta reunió els hi semblà una cosa estranya. No s'amoinin, homes, que de molt més estranyes en veuran. Si tot just som al començament!

En la reunió de senadors i diputats convocada per a abans d'ahir al Consistori, hi estaven convidats, també, els senyors Bisbes de Barcelona i de Tarragona.

Cas de assistir-hi, com és molt probable, havia d'ésser curiós veure als doctors Reig i López discutint al costat d'En Lerroux i d'En Marcellí Domingo.

I quina en fóra que me'ls catequitzessin cap al cantó de la flamarada i me'ls fessin penjar els hàbits...

I ara que parlem de bisbes... Fou molt comentat, entre la gent de sotana, el viatge rapidíssim, inesperat, que el doctor Reig va fer dilluns cap a Madrid.

Es l'excursió d'estiuieg?
 Haurà anat a banyar-se al Manzanares?
 Es que tem els banyes d'impressió de Barcelona?

Diuem que volen fer an En Maura President del Tribunal Suprem.
 Vaja, que l'volen enviar a l'ostracisme.
 Ve't-aquí una manera d'afalagar an En Pich!

En Mir i Miró i l'Ulled se picaren les crestes a la Diputació a causa d'unes manifestacions del primer, que l'Ulled califica de nacionalistes. En Mir rebutjà la qualificació i En Puig d'Aspre intervingué dient que no havien sigut nacionalistes sinó federalistes.

Bah, paraules! Pensis una mica i se'n adonaran de que lo que val la pena en les idees encensades és la seva catalanitat.

L'heroi per força.
 Per fi obligaren a venir an En Royo Villanova. Arribà el matí del dimecres i se'n entornà a la tarde del mateix dia.

Seguit de claqué i de policíes va assistir a tres o quatre actes purament oficials.

I a pesar de veure's voltat de gent que parlava com ell, va mostrar-se satisfet de los catalanes... i va tenir una vulgaritat als llavis: la cita de Cervantes.

Ja té raó d'estar-ne de satisfet.

Perquè el programa espontani de la seva visita no era pas aqueix.
 I ara... bon vent!

El President de l'Associació de la Premsa treballa molt i molt per a que siguin corregides les deficiències i faltes amb que s'exerceix la censura. No escatima res de personal fatiga en lo que a aquest afer se refereix.
 (Devem fer l'advertència que's tracta del President de l'Associació de la Premsa... de Madrid.)

El ministre de Foment sospèn també son projectat viatge...
 Es veu que a la gent de Madrid no'ls prova l'aire de Barcelona.

Encara té molta feina a fer l'Atracció de Forasters!

An *El Dia Gráfico* ha començat a col·laborar un regidor de Berlín.
 Tira, peixet! Ara sí que aquells redactors podran presumir de sapiguer escriure el castellà. Es l'única manera que tenen per a quedar bé. Anem a dir que de totes maneres quedaràn sempre molt naturals!

Els de la «tiva» del *Circulo Liberal* han acordat penjar en el saló d'actes el retrat del marqués d'Oliérdola.

Té, ja comença a ésser popular el noi. Ja'l pengen.

Eclipsis.
 Dimecres va haver-hi eclipsi total de lluna. Un espectacle magnífic, tota vegada que la lluna es trobava completament al plé.

L'endemà, dijous, un altre eclipsi no menys interessant per als espanyols: entre l'astre mort de la vella política i el planeta mig apagat del ensopit món de la neutralitat espanyola s'interposà el sol esplèndid de la voluntat nacional de Catalunya.

Un espectacle també esplèndid i encoratjador.

Els catòlics de Sabadell han ofert a la Verge de Montserrat un ciri que pesa dues arrobes.
 Això sí que és volguer encerar a la *Moreneta*. Es lo que pensaràn els frares de la gloriosa muntanya.

—Vinguen els vint quilos d'espelma. Aquí no hi ha més cera que la que crema.

En Macià no creu gaire en l'eficàcia de l'Assemblea de Diputats i Senadors.

En Macià ens va resultant l'hereu del plorat doctor Martí i Julià: Austeritat, puresa de procediments, però sempre el rezel, el dubte i el vot en blanc.

El vot en blanc, quan no's tracta d'eleccions a Les Borges.

Allò del Govern Nacional va resultar filia. Naturalment.

Tot lo que vingui d'allà baix ho resultarà. El veritable Govern Nacional es reunirà demà a Barcelona, si les coses van com han d'anar.

Van mal dades pels carcundes.
 La processó del Poble Sec, sospesa.
 La processó contra la blasfèmia, sospesa.
 La processó de la Sagrada Família, sospesa.
 La processó d'Horta, sospesa.

Això no és una suspensió de garanties. Això és una suspensió de processons.

Val a dir que ens en alegrem. Ara sabran els de la crosta el hò que s'hi dona amb les severitats governamentals.

Ha sigut empresonat el director de *La Patria*, de Madrid.
 No ens estranya.
 Fa tant temps que els nostres funestíssims governants volen que la nostra Patria no tingui «direcció»!

Referent al passat Congrés de meiges, se llegeix en un diari de Madrid:
 «Se han reunido los médicos de Cataluña...»
 No n'hi ha per menys:
 Un malalt molt greu, Espanya, necessita consulta.

L'ASSAMBLEA

La reunió de diputats i senadors convocada abans d'ahir al Saló del Consistori municipal resultà, com era de llei, un acte trascendentalíssim; sobri i seriós.

Els representants de la nostra Catalunya viva i forta, acordaren exigir del Govern d'Espanya la formal promesa d'obrir tot seguit el Parlament, i en cas de negar-se-hi, convocar a Barcelona una magna Assemblea de representants de tota Espanya (diputats i senadors), per a determinar una valenta actuació, segons exigeixin les circumstàncies. Aqueixa Assemblea, o sessió de «veritables Corts Espanyoles a Catalunya» tindria lloc en tot cas el dia 19 en l'antic Palau de la Generalitat.

L'AUCA DEL SENYOR ESTEVE
 per Santiago Rusiñol

EDICIÓ POPULAR

Preu: Una pesseta

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Oim, número 8